

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЇ ТА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОТОКОЛ № 11

розширене засідання науково-методичної комісії факультету біології та
лісового господарства

«14» червня 2022 р.

м. Луцьк

ПРИСУТНІ: голова науково-методичної комісії доц. Поручинська Т. Ф.; Журавльов О. А. – к.б.н., доцент кафедри фізіології людини і тварин, декан факультету біології та лісового господарства. Кичилюк О. В. – к.с.-г.н., доцент, завідувач кафедри лісового та садово-паркового господарства; Зінченко М. О. – доц., завідувач кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук; Качинська Т. В. – доц., завідувач кафедри людини і тварини; Сухомлін К. Б. – професор, завідувач кафедри зоології; Козачук Н. О. – професор кафедри фізіології людини і тварин, Дмитроца О. Р. – доц. кафедри фізіології людини і тварин; Коцун Л. О. – к.б.н., доцент. кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук; Білецька М. Г. – к.б.н., доцент. кафедри зоології; Шепелюк М. О. – к.б.н., доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства, Іванців О. Я. – к.пед.н., доцент. кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук; Мотузюк О. П. – к.б.н., доцент кафедри фізіології людини і тварин; Теплюк В. С. – к.б.н., доцент кафедри зоології; Бондарук Ю. В. – випускник магістратури ОПП Лабораторна діагностика; Давиденко Д. – здобувач освітнього ступеня бакалавр ОПП Лабораторна діагностика; Соломіна Т. І. – заступник начальника управління освіти і науки Волинської області; Пшибельський В. В. – заступник директора Волинського обласного еколого-натуралістичного центру; Ягенська Г. В. – вчитель біології КЗ «Луцька гімназія № 21 імені Михайла Кравчука Луцької міської ради Волинської області», доцент кафедри теорії та методики викладання шкільних предметів ВППО (за сумісництвом), Заслужений вчитель України, кандидат педагогічних наук; Музиченко Оксана Семенівна – доц., кандидат біологічних наук, методист відділення екології та аграрних наук Волинської обласної МАН; Зінчук Г. Й. – вчитель-методист Горохівського ліцею №2; Лихач Є. А. - директор Волинської фітосанітарної лабораторії; Мілінчук Л. П. – завідувач клініко-діагностичною лабораторією ВОКЛ; Шейко В. І. – проф. кафедри фізіології людини і тварин ВНУ; Денисенко Л. П. – директор комунального підприємства «Луцький зоопарк»; Іванців В. В. – завідувач кафедри екології та агрономії Луцького національного технічного університету; Раковець О. Ю. – начальник навчального відділу, к.б.н., старший викладач кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій

комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради; Захарчук Г. А. – завідувач сектору гідробіології Волинського обласного центру гідрометеорології; Гнатюш Світлана Олексіївна – проф., к.б.н., завідувач кафедри мікробіології Львівського національного університету імені Івана Франка.

Порядок денний

1. Громадське обговорення ОПП Середня освіта. Біологія, природознавство та здоров'я людини (магістр). Доповідач – гарант ОПП доц. Коцун Л. О.
2. Громадське обговорення ОПП Лабораторна діагностика (магістр). Доповідач – гарант ОПП доц. Качинська Т. В.
3. Громадське обговорення ОПП Біологія (магістр). Доповідач – гарант ОПП проф. Сухомлін К. Б.
4. Громадське обговорення ОПП Лабораторна діагностика (бакалавр). Доповідач – гарант ОПП доц. Мотузюк О. П.
5. Громадське обговорення ОПП Біологія (бакалавр). Доповідач – гарант ОПП доц. кафедри зоології Теплюк В. С.

1. СЛУХАЛИ

Коцун Л. О., гаранта ОПП Біологія та здоров'я людини підготовки магістра, яка повідомила про зміни до освітньо-професійної програми, винесені на обговорення. Зокрема повідомила про те, що було звернено особливу увагу на практичний компонент підготовки магістрів. Було додано освітній компонент «Комп'ютерні технології в біології», який є надзвичайно актуальним у сучасних умовах. Введено такі освітні компоненти як «Системна біологія», «Теорія та методика здоров'язбереження», «Професійне та особистісне становлення вчителя», «Фізіологічні основи розвитку дітей з особливими потребами», кваліфікаційна робота та переддипломна практика.

Виступили:

Соломіна Т. І., заступник начальника управління освіти і науки Волинської області, яка висловилась про виклики нашого складного часу до вчителя, схвально відгукнулась про освітню програму та запропоновані зміни, зокрема про підсилення практичної складової освітньої програми.

Пшибельський В. В., заступник директора Волинського обласного еколого-натуралістичного центру, який відзначив, що освітня програма є якісною, містить хорошу практичну складову, є дуже корисною для позашкілля. Компетентності, яких набувають здобувачі, дають можливість їм

стати якісними працівниками у позашкільній освіті. Висловив подяку за те, що всі рекомендації щодо змін до освітньої програми були враховані.

Ягенська Г. В., вчитель біології КЗ «Луцька гімназія № 21 імені Михайла Кравчука Луцької міської ради Волинської області», доцент кафедри теорії та методики викладання шкільних предметів ВІППО (за сумісництвом), Заслужений вчитель України, кандидат педагогічних наук повідомила, що важливим в оновленій освітній програмі є посилення напрямку теорії та методики здоров'язбереження та роботи з дітьми з особливим потребам, що саме біолог найкраще допоможе школі в цьому напрямку. Також відзначила, що посилення напрямку «Комп'ютерні технології» та «Комунікація іноземною мовою», оскільки з кожним роком все ширше використовуються міжнародні ресурси для опанування біології.

Музиченко О. С., доц., кандидат біологічних наук, методист відділення екології та аграрних наук Волинської обласної МАН. Схвально відгукнулась про випускників, які прийшли працювати в МАН, їх високий рівень підготовки. Оскільки більшість спілкування відбувається в онлайн-режимі, дуже важливим є здатність продемонструвати матеріал з біології з використанням комп'ютерних технологій, тому підтримує внесені зміни до ОПП. Важливим також вважає залучення здобувачів до наукової діяльності, до пізнання нового.

Зінчук Г. Й., вчитель-методист Горохівського ліцею №2 позитивно відгукнулась про зміни, які були внесені ОПП. Відзначила, що випускники освітньої програми є спеціалістами-практиками, які вільно володіють матеріалом, спроможні працювати в умовах НУШ, є методично підкованими, грамотними, забезпечують природничу галузь висококваліфікованим викладом матеріалу.

Шейко В. І. проф. кафедри фізіології людини і тварин ВНУ запропонував розглянути можливість зміни назви ОК 6 та 8 та об'єднання ОК 11 та 14.

УХВАЛИЛИ:

Прийняти внесені зміни до ОПП Середня освіта. Біологія, природознавство та здоров'я людини підготовки магістра. Запропоновані зауваження прийняти до уваги та, за необхідності, реалізувати.

2. СЛУХАЛИ

Качинську Тетяну Валеріївну, гаранта ОПП Лабораторна діагностика підготовки магістра, яка повідомила, що є потреба перегляду освітньої програми для її покращення. Робоча група пропонує вилучити деякі освітні компоненти та додати нові для посилення практичної складової освітньої

програми. Зокрема, додано ОК «системний аналіз крові», «Біомоніторинг та медична експертиза», вилучена дисципліна «Популяційна біологія», введено компонент кваліфікаційної роботи. Качинська Т. В. зазначила, що додані дисципліни важливі, оскільки здобувачі після закінчення навчання стають працівниками лабораторій різного профілю. Вибіркові дисципліни в освітній програмі становлять 24 кредити. Обираючи вибіркові дисципліни, здобувачі мають можливість реалізовувати індивідуальний профіль навчання.

Виступили:

Лихач Є. А. - директор Волинської фітосанітарної лабораторії, яка висловила вдячність колективу факультету біології та лісового господарства за роботу, яку вони виконують. Вона зазначила, що у службі більше третини працівників - це випускники факультету біології та лісового господарства, які мають практичні навички, кваліфіковані, відповідальні. Запросила до продовження подальшої співпраці. Подякувала за те, що були враховані їх рекомендації щодо удосконалення освітньої програми.

Мілінчук Л. П. – завідувач клініко-діагностичною лабораторією ВОКЛ позитивно оцінила освітню програму, а також рівень підготовки фахівців, оскільки шість випускників факультету біології та лісового господарства вже працює у лабораторії. Вона підкреслила, що базова програма підготовки магістра ОПП Лабораторна діагностика дуже хороша, вона повністю відповідає вимогам та слугує основою для спеціалістів, які здобувають у її лабораторії більш вузьку спеціалізацію, наприклад, імунолога.

Шейко В. І., проф. кафедри фізіології людини і тварин ВНУ зазначив, що програма має не тільки регіональний аспект, але є особливою, оскільки таких програм в Україні лише декілька. Зміни, які винесені на розгляд, є корисними, програма має право змінюватись, але у майбутньому всі ОПП повинні враховувати стандарти Європейського Союзу, тому рекомендує врахувати у майбутньому ці моменти.

Качинська Т. В. повідомила про перспективи уведення подвійного диплому. Відзначила, що проблемою є необхідність високого рівня володіння іноземною мовою.

Бондарук Юрій Вікторович, випускник магістратури ОПП Лабораторна діагностика позитивно оцінив освітню програму та зміни, які були до неї внесені. Зазначив, що пандемія та дистанційне навчання, на жаль, не давали можливість отримати можливість усіх практичних навичок, але у період навчання здобувачі мали можливість відвідувати лабораторії різного профілю, зокрема клініко-діагностичну лабораторії ВОКЛ, що дало йому можливість отримати роботу за спеціальністю.

УХВАЛИЛИ:

Зміни, винесені на громадське обговорення прийняти

3. СЛУХАЛИ

Сухомлін К. Б., гаранта ОПП Біологія підготовки магістра. Катерина Борисівна повідомила, що в оновленій освітній програмі відбулась зміна деяких освітніх компонентів. Зокрема, ОК Інтелектуальна власність замінили на ОК Проектний менеджмент, ОК Біологія у всесвітньому просторі на ОК Системна біологія. ОК Математичне моделювання перемістили у цикл загальної підготовки, а ОК Біологічні основи селекції – у цикл професійної підготовки. До циклу професійної підготовки перенесли також ОК Біомоніторинг та екологічна експертиза та підготовку до кваліфікаційних робіт. Збільшена кількість вибірових дисциплін – їх шість, загалом на вибірові дисципліни відведено 24 кредити.

Виступили:

Іванців В. В., завідувач кафедри екології та агрономії Луцького національного технічного університету, який повідомив, що на його кафедрі працює два випускники факультету біології та лісового господарства, які успішно захистили кандидатські дисертації. Є потреба у кваліфікованих фахівцях-викладачах, зокрема викладача генетики. Василь Володимирович запропонував увести до ОПП освітній компонент Генетичні основи селекції.

Шейко В. І. – проф. кафедри фізіології людини і тварин ВНУ зауважив, що згідно зі стандартом ОК Механізми вродженого та набутого імунітету має бути серед нормативних дисциплін, а не вибірових.

Денисенко Л. П. – директор комунального підприємства «Луцький зоопарк» підтримала ОПП та внесені до неї зміни. Відзначила, що у програмі достатньо висвітлені питання щодо охорони рослинного і тваринного світу та запросила випускників до працевлаштування

Раковець О. Ю., начальник навчального відділу, к.б.н., старший викладач кафедри природничо-математичної, світоглядної освіти та інформаційних технологій комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради позитивно відгукнулася про структуру ОПП та можливість індивідуальної траєкторії освіти магістрантів.

Лихач Є. А., директор Волинської фітосанітарної лабораторії відмітила, що студенти, які приходять на практику у фітосанітарну службу, а потім і

працевлаштовуються, мають бажання навчатись, освоювати методики та обладнання. Побажала хороших студентів, які бажають навчатись, та, як роботодавець, запросила випускників освітньої програми до працевлаштування.

Захарчук Г. А., завідувач сектору гідробіології Волинського обласного центру гідрометеорології підтримала зміни, які були внесені до освітньо-професійної програми. Відзначила, що у її службі працює два випускники факультету біології та лісового господарства, які демонструють високий рівень практичних навичок та теоретичних знань.

Гнатуш Світлана Олексіївна, проф., к.б.н., завідувач кафедри мікробіології Львівського національного університету імені Івана Франка загалом схвально відгукнулася про ОПП і внесла деякі рекомендації. Зокрема запропонувала розширити пункт про придатність щодо працевлаштування. Запропонувала ввести освітній компонент щодо вивчення прокаріотів.

УХВАЛИЛИ:

Зауваження прийняти до уваги. Зміни, внесені в ОПП, прийняти.

4. СЛУХАЛИ

Мотузюка Олександра Петровича, гаранта ОПП Лабораторна діагностика підготовки бакалаврів, який повідомив, що є потреба перегляду освітньої програми для її покращення. Зокрема, розширити вибір баз практик та урізноманітнити кількість ОК вільного вибору. Участь брали роботодавці, здобувачі вищої освіти, випускники та люди, які мають відношення до лабораторної діагностики, але не є зацікавленими особами. Студенти були зацікавлені в дуальній освіті, тому надалі такий формат будемо удосконалювати. Усі рекомендації та зауваження, які були висловлені під час громадського обговорення враховані в ОПП. Зокрема, рекомендовано у силабуси навчальних дисциплін практичного спрямування («Біофізика», «Біомедична інформатика» та інш. включити теми, пов'язані з інноваційними методами застосування програмного забезпечення для біології. У каталог вибіркового дисциплін, рекомендованих до ОПП, включені навчальні дисципліни для побудови індивідуальної траєкторії навчання студента та отримання знань у сфері діагностики рослинних та зоологічних організмів уведено дисципліни «Лікарські рослини», «Паразитологія з оцінкою результатів дослідження», «Медична етомологія». У «Вступі до фаху з основами охорони праці» виділено теми, які присвячені нуковій роботі студентів. Необхідно увести до вибіркового дисциплін «Основи наукових

досліджень у біології» Бакалаври, які будуть навчатись за ОПП 2020 року, мають великі можливості вибору дисциплін із загальноуніверситетського каталогу елективних компонентів, відповідно до нових положень про вибіркові дисципліни та індивідуальну траєкторію студента

Виступили:

Лихач Є. А. - директор Волинської фітосанітарної лабораторії, зазначила, що випускники ОПП є кваліфікованими працівниками з доброю практичною підготовкою. Висловила готовність до подальшої співпраці та відмітила, що, як і в ОПП з підготовки освітнього ступеню магістр, в даній освітній програмі враховані їх рекомендації як роботодавців.

Мілінчук Л. П. – завідувач клініко-діагностичною лабораторією ВОКЛ відмітила, що її лабораторія була базою практики для здобувачів. Під час проходження практики студенти зарекомендували себе досить відповідальними та вмотивованими. Теоретичні знання та практичні навички, які здобувають студенти під час навчання на освітній програмі є хорошою базою для подальшої, більш вузької, спеціалізації.

Шейко В. І., проф. кафедри фізіології людини і тварин ВНУ зазначив, що освітня програма має регіональний аспект, запропоновані зміни є корисними.

Качинська Т. В. повідомила, що значна частина здобувачів освітнього ступеня бакалавр продовжують навчання на ОПП Лабораторна діагностика або Біологія та працевлаштовуються за спеціальністю. Випускники працюють у багатьох лабораторіях різного профілю, переважно у нашому регіоні.

Давиденко Дмитро, здобувач ОС бакалавр ОПП Лабораторна діагностика позитивно оцінив запропоновані зміни. А також відмітив, що студентам найбільш цікаві саме практичні та лабораторні роботи. Відзначив, що практики на базі лабораторій міста дають можливість ознайомитись не тільки з обладнанням, методами, але й організацією їх роботи, що дуже важливо для вибору майбутнього напрямку навчання у магістратурі та працевлаштування.

УХВАЛИЛИ:

Зміни, винесені на громадське обговорення, прийняти

5. СЛУХАЛИ

Теплюка В.С., гаранта ОПП Біологія підготовки бакалавра. Вадим Сергійович повідомив, що внесені зміни і доповнення до освітньо-професійної програми базуються на основі пропозицій і побажань різних груп стейкхолдерів, а також враховані зміни в організації навчального

процесу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Зокрема, взято до уваги побажання здобувачів вищої освіти щодо проведення занять професіоналами-практиками, відповідно до якого на новий навчальний рік ОК Мікробіологія з основами вірусології буде читати завідувачка бактеріологічного відділу клініко-діагностичної лабораторії КП «Волинського обласного фтизіопульмонологічного центру», бактеріолог, к.б.н., Кондратюк Н. В. Також відбулося розширення переліку баз для проходження практик і написання наукових робіт укладено договір про партнерство і співпрацю між ЗВО та Ківерцівським національним природним парком «Цуманська пуца». Крім того, до початку навчального процесу передбачено оновлення силабусів усіх ОК відповідно до нових вимог, оновлено загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін.

Виступили:

Лихач Є. А., директорка ДУ «Волинська обласна фітосанітарна лабораторія» підтримала зміни до освітньо-професійної програми. Відзначила високий рівень теоретичної і практичної підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою, що приходять ОК Виробнича практика на базі установи, зокрема завдяки значній кількості аудиторних занять, які відведені на лабораторні роботи. Зауважила, що в подальшому чимало зі студентів- практикантів працевлаштовуються у фітосанітарну лабораторію та запросила усіх бажаючих до співпраці.

Денисенко Л. П., директорка комунального підприємства «Луцький зоопарк» підтримала зміни до освітньо-професійної програми. Зауважила, що ОПП збалансована за ОК, передбачає таку кількість практик, що дозволяє підготувати висококваліфікованого фахівця в галузі біології. Вона запросила випускників до працевлаштування.

Пшибельський В. В., заступник директора Волинського обласного еколого-натуралістичного центру підтримав зміни до освітньо-професійної програми. Зауважив, що свого часу навчався у ЗВО за спеціальністю Біологія, тому має можливість порівняти рівень підготовки сучасного фахівця за ОПП. Зазначив, що можливості здобувачів щодо побудови власної траєкторії навчання значно розширилися як у виборі вибіркових дисциплін так і баз для проходження практик, покращилось матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу. Завдяки цьому ОПП готує не тільки хорошого теоретика, а і цінного фахівця-практика в напрямку лабораторних досліджень з біології.

Захарчук Г. А., завідувач сектору гідробіології Волинського обласного центру гідрометеорології підтримала зміни до освітньо-професійної програми. Зауважила, що на наступний рік планується розширення штату

лабораторії і відповідно виникне необхідність у висококваліфікованих фахівцях що готує така ОПП.

Іванців В. В., завідувач кафедри екології та агрономії Луцького національного технічного університету підтримав зміни до освітньо-професійної програми. Зазначив, що сучасний ринок праці потребує кваліфікованих фахівців-біологів, які готує ОПП. Запропонував при наступному перегляді освітньо-професійної програми розглянути можливість доповнення каталогу вибіркових дисциплін ВК «Генна інженерія».

Сухомлін К. Б., гарантка ОПП Біологія підготовки магістра, проф., завідувачка кафедри зоології зазначила, що передбачений освітньо-професійною програмою комплекс ОК дозволяє здобувачам в повній мірі здобути програмні компетентності та результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія для першого (бакалаврського) рівня освіти. При закінченні ОПП студенти володіють високим рівнем професійної підготовки, що прослідковується при подальшому продовженні навчання за цією ж спеціальністю в магістратурі. Висловила подяку за те, що рекомендації щодо змін до ОПП були враховані.

УХВАЛИЛИ:

Внести зміни до ОПП Біологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Запропоновані побажання взяти до уваги та, за необхідності, реалізувати при наступному перегляді освітньо-професійної програми.

Голова

Тетяна ПОРУЧИНСЬКА

Секретар

Лариса КОЦУН